

SISÄASIAINMINISTERIÖ
Pelastusosasto

Ajankohtaista pelastustoimessa

Rakenteellisen palonehkäisyn,
turvallisuuden ja rakentamisen
ohjauksen opintopäivät
6.11.2008 Rovaniemi
Jaana Rajakko

SISÄASIAINMINISTERIÖ
Pelastusosasto

Palovaroitinasetus (1/2)

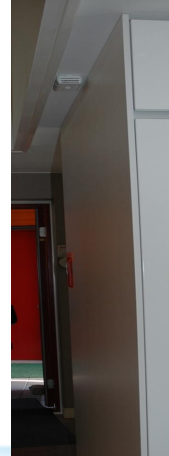
- Lausuntokierros päättyy 15.12.2008
www.pelastustoimi.fi/valmisteilla
 - Tavoite saada voimaan 1.2.2009
- Pelastuslain (468/2003) mukaan hankittavat palovaroittimet: olemassa olevat asunnot, majoitustilat ja hoitolaitokset
- Sovelletaan kaikkiin palovaroittimiin: ioni, optinen, paristo, sähköverkkoon kytketty, yksittäinen, langaton
- Tekniset vaatimukset perustuvat standardiin EN 14604 Palovaroittimet
 - merkinnät ja ohjeet mm. "parasta ennen -päiväys"
 - pakollisen CE –merkinnän peruste muuttuu: ennen sähköturvallisuussäädökset nyt rakennustuotedirektiivi > vaatimustenmukaisuuden osoittamismenettely muuttuu
 - Siirtymäaika ½ vuotta merkintöjen muuttamiselle?
- Ei säädetä varmistamisen tekniikasta
- TUKES vastaa markkinavalvonnasta

Palovaroitinasetus (2/2)

- Sijoittamista tiukennetaan
 - sijoittamisen kytkeminen yksittäisen palovaroittimen toiminnalliseen pinta-alaan > asuinhuoneiston jokaisen asuin- ja käyttökerroksen pinta-alaan jokaista alkavaa 60 m² kohden oltava vähintään yksi
 - majoitustilojen ja hoitolaitoksien majoitushuoneessa vähintään yksi, myös palosaston muut tilat suojattava
 - huomioida suojattavan tilan pinta-ala, muoto ja syttymisvaaraa aiheuttavat toiminnot
 - Reagoi mahdollisimman aikaisin
 - Hälytysääni kuuluu kaikkiin oleskelutiloihin
- Kaavailtu siirtymäaika 11.2.2010 asti
- Toimintakunta varmistettava säännöllisellä huollolla ja testauksella
- Majoitustiloissa ja hoitolaitoksissa pidettävä kunnossapidosta päiväkirjaa
 - esitettävä pelastusviranomaiselle

Sähköverkkoon kytketyt palovaroittimet

- Muutos RakMk E1:n kohtaan 11.3 annettu 30.6.2008
- Asunnot huoneistokohtaisesti, kaikki päivähoitolaitokset
- Voimaan 1.2.2009 lähtien koskien uusia rakennuslupahakemuksia
 - Sovelletaan uudisrakentamiseen > ei olemassa oleviin rakennuksiin
- Varmistusvaatimus
 - YM: Laitteen virransyöttö varmistetaan esim. paristolla tai akulla
 - SM: Sähköverkkoon kytkettävien palovaroittimien toiminta on varmistettava sähkökatkojen varalta
- > Järjestelmät, joissa keskuskojeen kautta varmistus yhteisakulla ok

Pelastuslain uudistaminen

- Esiselvityshanke päättyi 31.3.2008
 - Alahankkeiden työryhmäraportit löytyvät pelastustoimen nettisivuilta (<http://www.pelastusotimi.fi/valmistelu/hankkeet/pelastuslaki/>)
 - 50 ehdotusta huomioitavaksi lainsäädännön jatkovalmistelussa ja 22 muuta kehittämistointia
- Varsinainen lakihanke on asetettu 10.6.2008
 - säädösvalmistelu toteutetaan vuosina 2008-2009
 - HE luonnos lausunnolle marraskuussa 2009
 - HE eduskuntaan maaliskuussa 2010
 - Uusittu pelastuslaki voimaan 1.1.2011
- 3 jaostoa, joissa työ tehdään
 - Onnettomuuksien ehkäisyn jaosto
 - Väestönsuojelijaosto
 - Pelastustoiminta- ja hallintojärjestelmäjaosto
- ALKU -hanke vaikuttaa kokonaisuuteen
 - Pelastuslaki joudutaan uusimaan teknisesti jo vuonna 2009

Onnettomuuksien ehkäisyn jaosto

- Jäsenet:
 - Kirsi Rajaniemi (pj), Maija Peltokangas, Jaana Rajakko, Veli-Pekka Ihamäki (pelastuslaitosten edustaja), Markku Axelsson (Kuntaliitto)
- Tavoite: Pelastuslain onnettomuuksien ehkäisyä koskevien säännösten tarkistaminen
- Toimeksianto: Onnettomuuksien ehkäisyn jaosto valmistelee pelastuslain ja asetusten muutokset, jotka koskevat (onnettomuuksien ehkäisyn näkökulmasta)
asuntojen ja hoitolaitosten paloturvallisuutta, poistumisturvallisuutta, rakennusten turvallista käyttöä, viranomaisvalvontaa, palotarkastuksia, valistusta ja neuvontaa, omatoimista varautumista, pelastustoimen palvelutasoa, pelastusviranomaisten yhteistyötä (myös muiden viranomaisten kanssa), pelastusviranomaisten asiantuntijatehtäviä, suunnitteluvaihtoehtoja, palontutkintaa, nuohousta, pelastustoimen henkilöstön valmiuksia onnettomuuksien ehkäisytyöhön sekä muita työryhmän jaostolle valmisteltavaksi antamia asiakokonaisuuksia.
- Aikataulu
 - Yksityiskohtaiset linjaukset säännösten sisällöstä joulukuussa 2008
 - Kuulemistilaisuudet tammi-helmikuu 2009
 - Pelastuslaitosten seminaari 21.1.2009
 - Jaoston esitys maaliskuussa 2009

Suuret kokonaisuudet

- Pelastustoimen palvelutaso
- Viranomaisvalvonta ja toimivaltuudet
- Vastuut ja velvollisuudet

Kuva: Helsingin sanomat 11.12.2005

Pelastustoimen palvelutaso

- Mitkä ovat pelastuslaitosten tehtävät ennaltaehkäisyssä
 - Miten yksityiskohtaisesti niistä säädetään
- Miten paljon ohjataan ja valvotaan

Juba (Helsingin sanomien verkkosivuilta)

Viranomaisvalvonta ja toimivaltuudet

- Palotarkastus -kokonaisuuden perusteellinen uudelleenarviointi
 - Viranomaisvalvonnan ja -ohjauksen kehittäminen
 - Pelastuslaitoksille vapaammat kädet
 - Suomessa alueelliset erot on niin suuria, ettei voida tehdä säädöksiin ainoastaan yhtä vaatimustasoa tai toimintamallia
- Pelastusviranomaisten toimivaltuudet vaatia turvallisuustason parannuksia
 - perusteet viranomaisvalvonnalle
 - Viranomaisharkinnan perusteet

Vastuut ja velvollisuudet

- Nykyisiä säädöksiä ei tiedosteta tai ei noudateta > selkeytettävä
 - Omatoimisen varautumisen velvollisuus
 - Varautumisvelvollisuuden sisällön ja kohdentumisen tarkoituksenmukaisuus
 - Suunnitteluvälvoitteen sisältö ja kohdentuminen
 - Poistumisturvallisuusselvitys
 - Alkusammutuskalustovaatimus
 - Palovaroittimen hankintavastuu

Paloilmoittimien linjavikojen valvonta

- Hätäkeskus on lopettanut paloilmoittimien linjavikojen valvonnan 1.8.2008 alkaen
 - Linjavika -ilmoitukset ovat välittyneet hätäkeskuksen lisäksi teleoperaattorin verkkovalvomoon
- Hätäkeskus on pyytänyt viestintävirastoa tiedottamaan teleoperaattoreita asiasta
- Nykytilanne:
 - Operaattorin ja paloilmointikiinteistön sopimuksissa ei yleensä ole mainintaa linjavikojen valvonnasta
 - Operaattorit ovat ulkoistaneet palvelunsa niin, ettei ulkoistettu taho pääse käsiksi verkkoon

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCCENTRALISÄRKET

KIRJE 1 (2)

Hätäkeskusjärjestelmä / JMS

10.4.2008

Dire 204 / 1.8.2 / 2008
Julkinen

VIESTINTÄVIRASTO

PL 313
00181 HELSINKI

PALOILMOITINLAITTEIDEN LINJAVIKOJEN VALVONTA HÄTÄKESKUKSISSA

Hätäkeskusten tuottamia viestintä- ja hälytyspalveluita on luovutettu 1.5.2008 voimaan astulle ohjella. Ohje on käsitelty hätäkeskustalouden valtakunnallisessa yhteistyöryhmässä 8.4.2008 ja se on valmistusvaiheessa ollut lausunnolla hätäkeskustalouden esittämällä viranomaisella.

Hätäkeskustalossa ilmoitusten mukaisesti hätäkeskukset on velvoitettu ottamaan vastaan välittömä toimintaohjeita edellyttävät ilmoitukset niistä kohteista, jotka on rakennus- tai pelastusviranomaisen toimita määrittä vireillä olevaksi automaattisella paloilmointilaitteistolla, ja välittää ilmoitukset edelleen niille yksiköille, jolle lähellä voimassaolevan toimintatiedon mukaan.

Normaalitilassa olevien paloilmointilaitteiden linjavikoihin otetaan vastaan hälytyskeskusten tietojärjestelmään. Linjavika on viesti siitä, että paloilmointilaitteen ja hälytyskeskusten välisessä puhelinverkko-yhteydessä on häiriö. Linjavikailmoitukset välittyvät samankaltaisesti myös teleoperaattorin verkkovalvomoon.

Teleoperaattorilla on ensisijainen vastuu paloilmointilaitteiden linjavikojen valvonnasta ja korjauksesta sekä tiedottamisesta loppusäikäälle linjan kanssa siihen sopivaksi ohjeen mukaisesti.

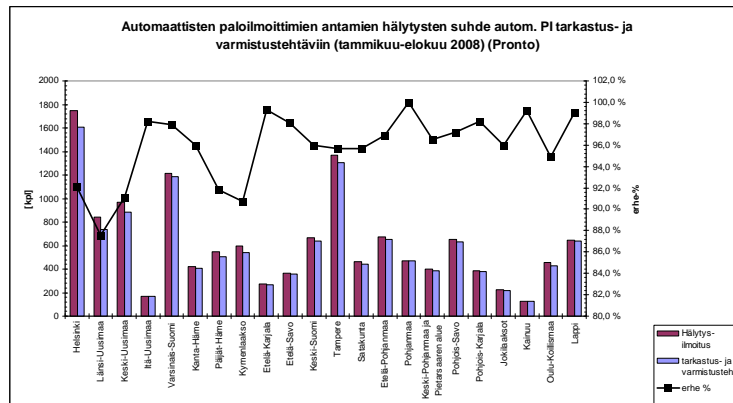
Riskialmoittimen osalta linjavikailmoitukset on sijaan on vaikuttaneen hälytyskeskusten mukaisesti välitettäväksi, koska hätäkeskusten valvonnassa olevat riskialmoittimet ovat lähes poikkeuksetta yhteiskunnallisesti merkittävät ja epäsuorasti toiminnalla on pyrittä säilyttämään niiden toiminnan mahdollisuus. Riskialmoittimien hälytys- ja hälytys- ja viestintälaitteiden välisessä yhteydessä (jo, josta hälytys- ja viestintälaitteiden toimintavarmuuden taan kuin paloilmointilaitteiden vastaavat ilmoitukset, joiden niiden voidaan sion kanssa sijoittain hälytyskeskusten kautta).

Uusilla aluilla hätäkeskukset ovat suorittaneet linjavikojen valvontaa valmistusvaiheessa ja välittävät tällä linjavikojen sekä teleoperaattorin valvonnasta ilmoittimien yhteysohjelmilla. Tähän ei kuitenkaan mitään säädöksiä ole voimassa.

ERHE -seurantahanke seuraa

- Hankkeen asettamispäätös:
 - ERHE -seurantahankkeen tehtävänä on saattaa edellisen ERHE -hankkeen työryhmän kehittämät toimenpiteet täytäntöön.
 - ERHE -seurantahankkeen tulee seurata ja arvioida, miten eri toimenpiteet vaikuttavat erheellisten paloilmointusten lukumääriin.
- Yhteys henkilön nimeämispyyntö pelastuslaitoksille
 - Apuna seurannassa ja raportointi toimenpiteistä seurantahankkeen työryhmälle
 - Koulutus- ja tiedotusverkosto

ERHE -lomake

- "ERHE -lomake jätetty" lisätty Prontoon 11.3.2008
– Ohjeistettu täyttämään takautuvasti alkuvuoden selosteet

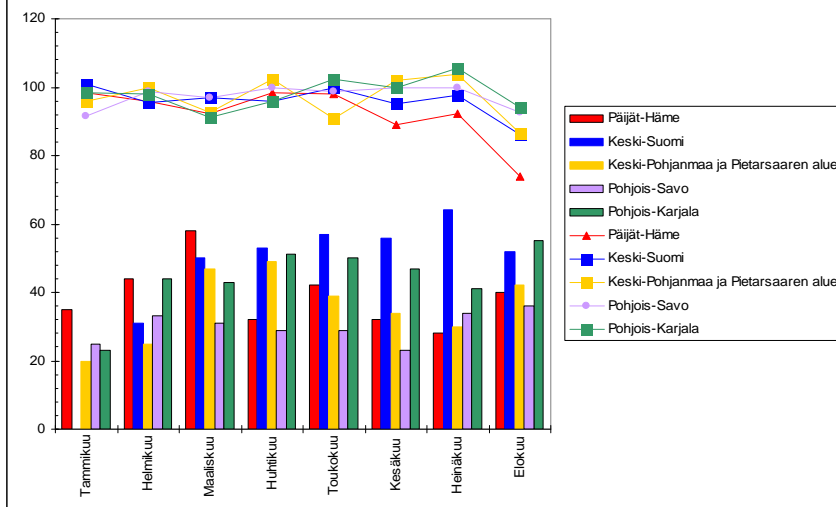
ERHE -lomakkeen
jättämisprosentti oli
elokuussa n. 20%

ERHE -lomakkeen
päättävänä ei
ole syyn
selvittäminen vaan
ehkäisevien
toimenpiteiden
käynnistäminen
kiinteistöissä

KIINTEISTÖN TURVALLISUUDESTA VASTAAVA TÄYTTÄÄ	
Lomakkeen täyttöohje on kääntöpuolella	
12) Hälyttäjien laitteen tiedot:	
a) paloilmoituskeskuksen merkki ja tyyppi: _____	
b) ilmalaisintyyppi:	
☐ savuilmaisain ☐ lämpöilmaisin ☐ liekki-ilmaisain ☐ yhdistelmäilmaisin ☐ paloilmoituspainike	
☐ muu ilmaisain: _____	
c) muu laitteisto / komponentti: _____	
13) Erheellisen paloilmoituksen syy: _____	
14) Tehdyt / tehtävät toimenpiteet vastaavanlaisen erheellisen paloilmoituksen ehkäisemiseksi: _____	
15) Korjaustoimenpiteet on suoritettu _____ mennessä ☐ Lisätiedot liitteissä	
16) Erheellisten paloilmoitusten ehkäisemiseksi:	
☐ kiinteistön pelastussuunnitelmaan on kirjattu automaattisen paloilmoittimen kiinteistöä edellyttämät toimenpiteet	
☐ laitteelle laadittua kunnossapito-ohjelmaa noudatetaan	
☐ muuta, mitä: _____	
17) Korjaustoimenpiteiden toteuttamisesta kiinteistöissä vastaa:	
a) yhteyshenkilö: _____	
b) päiväys ja allekirjoitus: _____	

ERHE -lomakkeen jättäminen ja ERHE-%

SM:n asetus vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuuksien torjunnasta (541/2008)

- Pelastuslaitosten tekemät ulkoiset pelastussuunnitelmat
 - Pelastuslaki 9 § 2 mom.
- Asetus tuli voimaan 1.9.2008
- Pelastussuunnitelman tulee sisältää
 - suunnitelma suuronnettomuusharjoitusten järjestämiseksi
 - väestön kuulemisen järjestelyt
- Nykyiset suunnitelmat vaativat päivityksen
 - Tarkemmat ohjeet tulevat keväällä 2009
- Uutta lääninhallitusten kasvanut rooli
 - valvovat ulkoisten pelastussuunnitelmien tekemistä
 - yhteen sovittavat suuronnettomuusharjoitukset

Tehdasvalmisteiset tulisijat

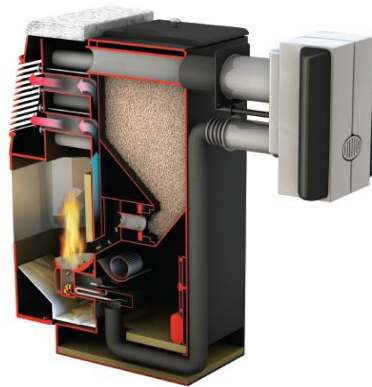
- Asetusluonnos lähtee lausunnolle vielä loppuvuodesta 2008
 - Tavoite saada voimaan 1.1.2010
 - Tulisijojen testauksia on mahdollista tehdä Suomessa vasta syyskuusta 2009 lähtien
- vaatimukset EN –standardien mukaisesti niin, että standardia noudattamalla täyttää asetuksen tekniset vaatimukset
 - osa standardeista valmistunut ja osa vasta tulossa
 - EN -standardit pakolliseksi
 - > CE –merkintä pakolliseksi
 - > vaatimustenmukaisuuden osoittaminen rakennustuotedirektiivin mukaiseksi
 - sovelletaan rakennustuotteiden hyväksyntälakia (230/2003)
 - tulisijasta tulee ilmoittaa keskimääräinen lämpötila (ei maksimi)

"Piiputon savunpoistolaitteisto"

- Markkinoille on tulossa pellettitulisijoihin liitettäviä hormin korvaavia "tuulettimia"
- "Ventti" poistaa palokaasut vaakasuorasti seinän kautta
- Käytössä Keski-Euroopassa ja mm. Ruotsissa on myönnetty tyyppihyväksyntä
- EU -maiden välillä tavaroiden vapaa liikkuvuus, ei voida kieltää myyntiä
 - Ei ennakkolausunto- menettelyä
- Vastuu tuotteen valmistajalla / maahantuojalla

Itsestään sammuvat savukkeet

- STM on antanut HE:n tupakkalain muuttamisesta
 - Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnön mukaan paloturvallisuusvaatimukset savukkeille tulisivat voimaan 1.4.2010
 - EU:n huomautusten johdosta savukeaskin merkintää koskevat vaatimukset poistettu
- CEN myöntänyt mandaatin RIP - savukkeiden EN -standardin valmisteluun
 - Työ menossa ISO:n komiteaan > tulee kestäväksi vuosia

